

MURASZOMBAT ÉS VIDÉKE

Gazdasági és társadalmi hetilap.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési ár:
Égész évre 3 frt. Félévre 1 frt 50 kr. Egyes szám 10 kr.
Előfizetési pénzek és reklamációk a kiadóhivatalhoz
(Grünbaum Márk könyvnyomdája) intézendők.

Szerkesztő: A Muraszombati gazd. fiók-egylet.
Kiadó lapfajlagos: **Grünbaum Márk.**
A szerkesztésért felelős: **HORVÁTH GYÖRGY.**

Kéziratok, levelek a egyéb szerkesztésügyi közlemények
a szerkesztőséghez küldendők.
Hirdetési díj: 1 hasábnal petitsor egyszeri hirdetésnél 10 kr.
többzsöri hirdetésnél soronként 6 kr. Bélyegdíj 30 kr.
Nyitlert petitsora 25 kr.

A „fizetési meghagyásokról” szóló új törvény.

(Végo.)

A fizetési meghagyás iránt előterjesztett kérelem visszautasítása esetében (fenti 4. §.) az érintett magánjogi hatály tenmarad akkor, ha a hitelező a visszautasító végzés jogerőre emelkedésétől számított 30 nap alatt a követelés iránt keresetet ad be, vagy fizetési meghagyás kibocsátása iránt újabb törvényszerű kérelmet terjeszt elő.

A kereset megindításával egybekötött s ezen §-ban ismételve említett magánjogi hatály alatt — miként már fentebb is mondtunk, — az elévülési idő megszakítása és a különben esetleg nem járó kamatok követelésének a joga értetik.

20. §. A fizetési meghagyási eljárás során a felek képviseletére a sommás eljárásban érvényes szabályok a következő eltérésekkel alkalmazandók:

a) az ügyvéd a fizetési meghagyás iránti kérelem előterjesztésénél és az ellentmondásnál meghatalmazását igazolni nem köteles; b) idézési kérelemmel egybe nem kapcsolt ellentmondásra feljogosítottak tekintendő önjogi személy, aki a fizetési meghagyást felmutatja vagy az írásban benyújtandó ellentmondáshoz csatolja. A b) pont esetében a hitelező kérelmére kiadott idéző végzés magának az adósnak kézbesítendő.

Ha kiderül, hogy valaki fizetési meghagyás kibocsátása iránti kérelmet v. ellentmondást meghatalmazás nélkül terjesztett elő s cselekményéhez a fél utólag se járul hozzá, a meghatalmazás nélkül eljáró a felmerült költségeikért és károkért felelős.

21. §. Ha az ügyvéd által nem képviselt fél a fizetési meghagyás kibocsátását tárgyzó kérelmet vagy az ellentmondást írásban kívánja előterjeszteni: szükséges, hogy az írásbeli beadványt a fél saját kezével írja alá vagy két tanu előttemezése mellett — a kiknek egyike a fél nevét is aláírja — kézjegyével lássa el.

E szabály áll a meghatalmazott által benyújtott írásbeli beadványra is, amennyiben meghatalmazott által való képviseletnek helye van.

E §-szint tehát nem szükséges két előttemező tanu aláírása, ha a fél nevét sajátkezűleg írja alá a habár más által irt beadványra.

22. §. A fizetési meghagyás iránti eljárásban, ha a felet ügyvéd nem képviseli, a bélyegköltésén és postadíjon felül semmi más költség vagy díj fel nem számítható. E szabály a 40 kor. összegig vagy értékig terjedő ügyekben akkor is áll, ha a fél ügyvéd által van képviselve.

A 40 korona összeget v. értéket meghaladó ügyekben, ügyvédi képviselet esetében, a bélyegköltésén és postadíjon felül következő díjak járnak:

1. a fizetési meghagyás kibocsátása iránt szóval vagy írásban előterjesztett kérelemért:

ha a per tárgya járuléknélkül

- a) 40 K.-tól 100 K.-ig terjed 2 kor.,
- b) 100 K.-án felül 400 K.-ig 4 „
- c) 400 „ „ 600 „ 6 „
- d) 600 „ „ 1000 „ 8 „

2. A szóval vagy írásban előterjesztett ellentmondásért a fentebbi díjtételekben foglalt összegnek fele jár.

23. §. Az ellentmondás esetén keletkezett perben a bíróság a fizetési meghagyás kéréséből és az ellentmondástól felmerült költségek megtérítése fölött is határoz. — Ha a fizetési meghagyás a hatályát veszti, ellenfelétől a költségeinek megtérítését egyik fél se követelheti.

24. §. A fizetési meghagyás iránti ügyekről napló viendő s abba ugy az írásban benyújtott, mint az előszóval előterjesztett fizetési meghagyási kérelem vagy ellentmondás, ugyazintén a fizetési meghagyás kézbesítését és a végrehajtás foganatosítását tárgyzó megkeresés szabályszerűen bevezetendő.

A fizetési meghagyás iránti kérelmet vagy ellentmondást tartalmazó beadvány az ellenféllel nem közlendő; a kérelem vagy ellentmondás szóbeli előterjesztése esetében pedig jegyzőkönyv nem veendő fel.

A napló vitelének módozatait és az ügykezelési szabályokat az igazságügy-miniszter rendelettel állapítja meg.

A hátralevő 25—28. §-ok a törvény végrehajtásáról intézkednek; nevezetesen a 26. §-ban a pénzügyminiszter felhatalmazatik, hogy a fizetési meghagyást tárgyzó eljárás során levonandó bélyegilletékeket, a törvényhozás további intézkedéséig, az igazságügyminiszterrel egyetértőleg megál-

lapíthassa; — a 27. §. szerint pedig a fizetési meghagyásokról szóló törvény hatályba lépésének napját az igazságügyminiszter rendelettel állapítja meg.

Ehhez képest a igazságügyminiszter, miként a közleményünk elején is már mondtunk, ezen törvény életbelépésének napjúl folyó 1894. évi november hó 1-ső napját tüzte ki.

* * *

Miként fentebb már szintén jeleztük, a fizetési meghagyásokról szóló törvénynek hasznát legelőkébb a kétségetelenül fenálló, csekélyebb összegű követelésekre jogosítottak s különösen iparosaink s kereskedőink fogják venni, a kiknek eddig a hosszadalmas, fáradságos és veszőleges közösi bíráskodáshoz kellett folyamodniok „kunsaftjainkal” különv apró-cseprő követelések behajtása végett.

Most, a fizetési meghagyásokról szóló törvény mellett, iparosaink s kereskedőink apró-cseprő követelésekre nevez elkerülhetik a közösi bíróságí forumot azzal, hogy a kir. járásbírósnál fizetési meghagyásokat eszközöltetnek ki számlaadósaink ellen s az ezek közül ellentmondókat a kir. járásbírósnál elé idézethetik perbe; sőt még a kir. járásbírósnál végrehajtóval is foganatosíthatják adósaik ellen a végrehajtást, a mennyiben a végrehajtás foganatosítását nem akarják a közösi bíróságí végrehajtó utján eszközöltetni.

Egyébiránt végleges ítéletet hozni ezen törvény gyakorlati hasznára nevez mindaddig nem lehet, mig nem a gyakorlat, az élet annak, ezen szerkezte mellett való celszerű voltát kideríteni nem fogja.

Tervezet

a muraszombati járás általános tanító-körének kábelében alakult „Magyarosító- és köznevelési szakosztály” munkaprogramja és ügykezelési szabályzatához.

— Irta: Koudor Ferenc. —

(Folytatás.)

V. A magyarul tudó hívek számainak gyarapodásával járassuk összes szempontban a kellő tapintattal s természetesen a felkészés és egyházi hatóságok előzetes meggyerésével és támogatásával, — honosítsuk meg a magyar istentiszteleteket. Habár bizonyos ideig csak ritkábban lesznek is magyar istentiszteletek, ezek mindannyiszor kiváló alkalmak lesznek arra, hogy az iskola működését a fiatal nemzedék utján s magyar nyelv által az egyházzal szoros és áldatos viszonyba hozzuk s a magyar istentiszteletek teljes térfigyeltetésére a biztos alapot lerakjuk. — Járassuk mindkét felekezeteink lelkészeitől s egyházi hatóságainak hazafis magatartásától éteren sokat várhatunk és remélhetünk ugyan, de mindennek daczára a szakosztály soha nem lankadó kitartással és buzgalommal, bölcs mérséklettel s okos körültekintéssel igyekezzék a magyar istentiszteletek ügyét szorgalmazni, mert ez a magyarosítás sulypontja, — a templom az a kőszál, a melyre biztosan építhetünk.

6 A szakosztály célja lévén a szellemi kulturával kapcsolatban a nép anyagi jólétét is előmozdítani, — nevelőiskolánkban minél tágabb tért kell engedni a gazdasági nevelés élénnek is. Ugyazint a nép életviszonyaira való tekintettel, lehetőleg már a népiskolában kedvet kell ébresztieni a tanulóban a

gazdálkodás azon ágai iránt, melyek felnőtt korában kenyérkeresetét képezhetik. Különösen pedig a gyümölcsészet és méhészet ügye az, melyet iskoláinkban nagyobb figyelemben kell részesíteni.

A szakosztály erkölcsi befolyásával is sokat lendíthetünk ily értelemben, de e téren már kezelnék járhat járásunk gazdalköre is. Még vagyok gyözdöve, hogy a gazdákor csak örömmel fogja megragadni az alkalmat, hogy a gyakorlatban oly érinthetési pontokat találjon a szakosztályval való közös működésre, melyeken közös czéljaikat egymás támogatásával elősegíthetik. Ehhez képest kérje fel a szakosztályt a gazdákört, miszerint a népi iskolai gazdasági nevelés szempontjából, — erre alkalmas gazdasági fizeteket bocssáson a magy. szakosztály rendelkezésére.

7. Hábar a fentebbi pontokban vázolt irányelvek járásunk iskoláinak egy részénél máris otthonosak s így ezek tőrfoglalása csak kevés nehézséget támaszt, — mégis addig is, míg a népi iskolai járási szakfelügyelet eszméje diadalmaskodni fog: — czélszerű lesz legalább évenként egyszer, különösen a járás azon iskoláit megtekinteni, melyek fekvésük vagy más viszonyok folytán a nyilvánosság elől mintegy el vannak zárva, — nevezetesen a melyek a korai záróvizsgák miatt a szokásos vármegyei magyarnyelvi jutalmazásokért nem folyamodnak. Be kell hozni azt a szokást, hogy járásunk iskoláinak záróvizsgái helyi lapunkban közzé tétessenek, hogy így esetleg bárki megjelenhessen a vizsgákon s különösen hogy a szakosztály ezekről tudomást vehessen. Az illető iskoláik lelkesítő és tanítóinak tudta- és beleegyezésével két-két szakosztályi tag, kik erre vállalkoznak, látogassák meg a kijelölt iskolákat, kik aztán a szakosztálynak oly értelemben tehetnek jelentést, hogy a meglátogatott iskolákat mily irányban volna szükséges támogatni (tankönyvek, taneszköz adományozása által). Együttel a kiküldötték a helybeli lelkész és tanítóval egyetértőleg osztanak ki a jutalomkönyveket.

8. Az ismétli oktatás rendezése.

Mikor a törvényhozás a 12 éves korig terjedő mindennapi iskoláztatás folytatásának behozta az ismétli oktatást, teljes tudatával bírt kiváló fontosságának. Hisz a 12. év után a serdülő évek azok, mikor a gyermeki öntudatlanságból az ifjú az önműködés, az akarat, a kedély s a jellemképződés időszakába lép. Az értelmi erők izmosodása, a kedélyvilág fejlődésével e korban az ifjúság egész lenye mintegy formálódik, lendő minéműsége képződik ki. Ép en az átmeneti korszak az, mikor az irányító oktató- és nevelői eljárásnak meg szünnie nem szabad, ha csak a vak ösztön s a véletlen esélyek romboló hatásának az ifjúság szellemi és testi fejlődését kitenni nem akarjuk. A fejlődőbb értelmet kívánó ismeretek megszálltatása, a melyebb érzés, hazafias szellem, a minden hasznos, jó- és szépért való lelkesedés csak e korban képződhetnek ki.

S mindennek dacára szomorúan kell tapasztalunk, hogy az ismétli-oktatás ország-szerte el van hanyagolva, sőt igen sok helyen egyáltalán nem is létezik. Nincs senki, ki az ismétli-oktatásról szóló törvényt végrehajtsa, — s csak kevés tanító van, ki ezen kérdés rendezettségét folytatja, azért lelkesedni tudna. Szó sincs róla, hogy ezen állapotok a legközelebbi jövőben megváltozzanak. De mindazonáltal a szakosztály járásunkban sokat tehet ezen ügy fejlesztése érdekében. Többek közt szorgalmazni kell, hogy az ismétli tanfolyam rendszer záró-vizsgálattal fejeztessék be minden iskolában, mely záró-vizsgálata a szakosztály is képviseltesse magát, sőt talán az ismétli oktatás terén kiváló buzgalom tanítókat jutalmazni is jó volna, ha nem is közvetlenül a szakosztály pénztárából.

Egy csipészal megváltozhat a helyzet, ha az eddigi szokásos ismétli tanfolyam-fenntartása mellett az állam a tanítókat 50 ft tiszteletdíjjal honorálná — s főképp ha járási

szakfelügyelők volnának. Manapság a legtöbb tanító az ismétli oktatást csak ügyen-munkán tekinti s szinte rá van csábítva ennek elhanyagolására, mert ily irányú tevékenységét senki tudomásul nem veszi, nem méltatja.

Legyen mindenki meggyőződve, hogy az ismétli-oktatás rendezésével a népnevelés és a magyarosítás ügyén lendítenünk legalább annyit, mint a tervezett óvodák felállításával.

A szakosztály mint testület a törvényhatóság útján a vallás- és közokt. miniszternél tegyen lépéseket, hogy legalább a magyarosításra való tekintettel az ismétli-oktatás ügye rendeztessék.

9. Óvodák és iskolák állítása

Az anyagi és erkölcsi erőinek a legfontosabb pontokon való koncentrációja idegyven szemünk előtt, tisztában kell lennünk aziránt is, hogy óvodák és iskolák állítása hol, járásunk mely pontjain volna legszükségesebb. Természetes, hogy e téren a magy. szakosztály tevékenysége csak jóformán a kezdeményezés-, a szorgalmazás- és erkölcsi támogatásig terjedhet.

Kérdést nem szenved, hogy mikor a pénzügyi szempontok törekvésainknek határt szabnak, — első sorban is jó népiszkolák felállítására, a már meglévőeknek fejlesztése sokkal szükségesebb, mint a népiszkolák rovasára aliltani fel óvodákat. Az óvoda, mint önálló intézmény népiszkola nélkül meg nem állhat s így az csak mint a nepiskola fontos munkatársra szerepelhet magyarosítási szempontból. Tagadhatatlan ugyan, hogy rendezett népiszkolai viszonyok mellett a kisdödvök nagy áldása a társadalomnak, de áldos hatása csak ideig-óraig tart, ha az óvóban elért eredmény nem veheti az s így mintegy nem folytathatja a jó népiszkola. — Óvközü figyelemmel kísérje tehát a szakosztály az óvodák felállítására irányuló vármegyei-és állami mozgalmat, s csak jól rendezett iskolák mellett s mégis oly pontokon testesüljenek övóiskolák, hol az anyagi aidozáttal arányban legyen a várható eredmény.

S ha járásunk viszonyait tekintjük, nálunk nem állandó s költséges óvodák, hanem minél több nyári menedékhely szervezése fel lehet meg a czélnak. Csak elenyésző keves oly zárt község létezik járásunkban, hol az állandó óvoda létesítése megalkotható volna. Tehát, tekintettel helyi viszonyainkra, feltétlenül a nyári menedékhelyek mellett kell aliltani foglalkozni, mert csak ez uton leszünk képesek a nemzetgazdasági és magyarosítási érdek legteljesebb alapokon kielégíteni. El kell ismernünk, hogy több igen jó iskolája van járásunknak; de mindennek dacára ezen jól rendezett iskolák legnagyobb részénél sem fizetné ki magát a költséges állandó óvoda, mivel igen kis községekben vannak; ugyanegy óvodához pedig több községet összevonni a dolog természeténél fogva nem lehet, holott a népiszkolának az összevonás igen könnyen megy. (Folyt. köv.)

A második, díjazással egybekötött lovasár Muraszombtatban.

A muraszombati gazdasági fők-egylet, mely buzgó tevékenységnek mar nem egy ízben fejezte tanujelét adta, athisva azon tudattal, hogy a lötenyészés megvédő-óvására egy fontos és mindezenesre támogatásra méltó ágat képzsi: folyó évi augusztus hó 21-án Muraszombtatban a díjazással egybekötött második lovasár rendezte. A midőn a gazdasági fők-egylet vezérfelírta ezen lovasár rendezést elhatározta, tettek ezt első sorban azért, mert lehetővé akarták tenni a Muraszombtat vidéken tevénytett lovasár értékesítését; másrészt pedig alkalmas kiváltást adni arra, hogy széles körben ismertté váljak ezen anyag, mely főleg lovas-utak csölpura oly kiválóan alkalmas. — A Muraszombtat vidéken tevénytett nóri származású lovak leteszerési sokára tudnak, de kevesen ismerik s azért, hogy az itteni gazda lovak értékesíthessék, tavoli piacoknál kell felkeresni vagy pedig lovak általán a közvetítőnek — legfőbbösör jóval a tenyeges értéken alót eladni. A muraszombati lovasár feladataa lusa ezen hiányt segíteni, — hogy képes lesz-e arra, az a jóvó tika. — Nem elfogultan, de tárgyilagosan minden melléktekinet nélkül nyugodtan állíthat-

juk, hogy következetes kitartással, a hivatott tényezők együttes és egyetértő közreműködésével a muraszombati lovasár nemzetközi fontos misztió fog teljesíteni. Ezt behozonyította a most rendezett második lovasár is, melynek feladata volt bemutatni azon lovaságot is, a melyből a milleniumi kiállítás részére a legalkalmasabb példányok kijelölendők lesznek.

Hogy a hivatott tényezők együtt fognak működni a jövőben, annak biztosítékát látjuk azon érdökölésben, mely most már nasodiszen is nyilvánult. — A földjázásra tekintélyes díjak gyűlték egybe és pedig adott: A vásmegyei gazdasági főegylet 200 koronát, a muraszombati gazdasági főegylet 200 koronát, a megyei lötenyészési választmány 100 koronát, Szapary Gáza gróf 40 koronát, Bathlyany Zsigmond gróf 40 koronát, Saint-Julien Clemens gróf 20 koronát, muraszombati takarékpénztár 20 koronát, délvásmegyei takarékpénztár 20 koronát, Muraszombtat község 20 koronát, Muraszombtat város urbéresei, mint vásárjuttaladónok 20 koronát.

A díjazásra felhajtattott 16 mén, 84 kanca s 56 mén és kanca-csikó, de ezen kívül volt még számos díjakra nem pályázó s csupán eladáásra szánt ló. — Az állatok egyenesleg és együttesen is szép látványt nyújtottak, különösen kiváló volt néhány erős fjelődésű, jól megteremtett mén és kanca.

Hogy a bíráló alaposan s mégis gyorsan történjek meg, két bíraló-bizottság alakult. Az első bíraló-bizottság tagjai voltak: Szapary László gróf, Uassy Béla, Schwenhammer Janos, Pitz Henrik, Skrabán Ivan. A II. bíraló-bizottság tagjai pedig voltak: Bathlyany Zsigmond gróf, Wlassits Nandor, Sinkovics Kalmán, Matzner Matyas, Fodor Béla, Pitz Janos, Kúnár Istvan.

A két bíraló-bizottság sorényen munkálkodott s csak így volt lehetővé, hogy az eredményt már délután 2 órakor ki tettehet hirdetni.

Budapestről Monostori K. m. kir. állatorvosi ak. r. tanár is gyönyörrel szemlélte a felhajtott lovaságot és egy-két kiváló állatot külön meg is bírál s a szebb példányokat letenykeztette.

A bíraló-bizottság eltekintett attól, hogy a díjak egyik része könnyű s a másik része nehéz jutalmazásra volt száruva, miért is az előirányzott összegből a következő lovakat díjazta: A ménéket díjazt a következő birtokosok lovai nyerték el:

I. díjt, 20 koronát Babochay József szentgyörgyölgyi lakos 3 éves menje nyerte el, 189 értékszámmal.

II. díjt, 20 koronát Szampt Miklós lukácsfai lakos 3 éves menje 168 értékszámmal.

III. díjt, 15 koronát Basa Mihály lippahózi lakos 2 éves menje 162 értékszámmal.

IV. díjt, 15 koronát Krapecz Andráz iszákózi lakos 1 éves menje 157 értékszámmal.

V. díjt, 10 koronát Czigan Ivan alsó-bisztricszei lakos 3 éves menje 151 értékszámmal.

VI. díjt, 10 koronát Czelecz József muraszombati lakos 2 éves menje 151 értékszámmal.

VII. díjt, 5 koronát Vreocacs Matyas bírószei lakos 4 éves menje 135 értékszámmal.

VIII. díjt, 5 koronát Kúza Peter mezővári lakos 2 éves menje 136 értékszámmal.

Kanccák díjazt a következő lovak birtokosai nyerték el:

I. díjt, 20 koronát Erisva Ivan mezővári lakos 2 éves kancaja nyerte el 194 értékszámmal.

II. díjt, 20 koronát Lukacs Janos koronati lakos 7 éves kancaja 192 értékszámmal.

III. díjt, 15 koronát Bergless Janos badóhegyi lakos 2 éves kancaja 191 értékszámmal.

IV. díjt, 15 koronát Fusz Matyas badóhegyi lakos 6 éves kancaja 191 értékszámmal.

V. díjt, 10 koronát Rattel Janos vizenlvai lakos 5 éves kancaja 190 értékszámmal.

VI. díjt, 10 koronát Ágoston Istvan muraszombati lakos 4 éves kancaja 188 értékszámmal.

VII. díjt, 5 koronát Domjan Ivan deklészmi lakos 7 éves kancaja 186 értékszámmal.

VIII. díjt, 5 koronát Nemez Ivan muraszombati lakos 3 éves kancaja 185 értékszámmal.

Mén és kanca-csikók után nyertek:

I. díjt, 20 koronát Magdics Ivan felső-bisztricszei lakos 5 hónapos csikaja 195 értékszámmal.

II. díjt, 2 koronát Gargorics Mihály malnasi lakos 5 hónapos csikaja 169 értékszámmal.

III. díjt, 15 koronát Martinecz Miklós muraszombati lakos 4 hónapos csikaja 160 értékszámmal.

IV. díjt, 15 koronát Batfalan József eszlaki lakos 5 hónapos csikaja 159 értékszámmal.

V. díjt, 10 koronát Zörök Márk lippahózi lakos 3 hónapos csikaja 153 értékszámmal.

VI. díjt, 10 koronát Balczut Istvan deklészmi lakos 5 hónapos csikaja 151 értékszámmal.

VII. díjt, 5 koronát Z. emilitus Istvan faludi lakos 4 hónapos csikaja 145 értékszámmal.

VIII. díjt, 5 koronát Oual József zoltánházi lakos 4 hónapos csikaja 133 értékszámmal.

Magán-díjakot nyertek:

Beszán Antal birtos lakos 10 koronát kitűnően behajtott amerikai ágóta kancajával.

Horváth M. eszlaki lakos 5 koronát szép csikójáért.

Dísz-oklevelet kapott:

Szapáry Géza gróf 1 és 2 éves kanca-csikaja. Efelől János viendvéri lakos 6 éves kancaja. Küllár István mozóvári lakos 2 éves kancaja.
Elismerő oklevelet nyertek bemutatott lovak után is pedig:

Neuman Vilmos rajki lakos 2 herélt és egy kancaja.

Weiss Lajos eschovezei lakos 2 herélt lova.

A bíráló-bizottság ezen ítéletét Bathányi Zsigmond gróf, mint a gazdasági főkégyelet elsőnöke bizdító szavak kíséretében hozta a nagy számban egybegyűlték tudomására, egyuttal tudatta a jelenlévő közönséggel, hogy a befolyó díjak nem osztáltak ki teljesen, miért is a fennmaradt díjszög a kiadások levonásával még a folyó évben a milleniumi kiállításra kizemelt legzebb csökök, illetve lovak gazdáinak fog odaítélteni, ha azok a kijelölt állatoknak hajlandók lesznek az 1896-dik évben rendezendő milleniumi kiállításra felvezetni.

Serkentette továbbá a lötenyásztó közönséget, hogy iparkodjék mentő nemesebb és szebb lovak tenyésztésével a veendő közönség igényeinek jobban és jobban megfelelni, mi által a tervezett mura-szombati lovasárt előmozdítja, de saját, úgy a vidék érdekében is szolgálja.

Szapáry Pál gróf kezéből vették át a nyertes lovaszárkát az odaítélt díjakat.

Jól esett látni a jutalmazottak meghatottságát, mert ez biztosított adja annak, hogy az elvevett mag kedvező talajra találai.

A lovasáron 12 darab ló lett eladva, körülbelül 4000 ft értékben. Sokkal nagyobb volt a kereslet, mint a kínálat, — egy négy lókereskedő 30 lovat akart venni, de sajnos, gazdáink lovaikat olyan kínáltak, hogy a kereskedő vételre nem is gondolhatott. Hajtsák gazdáink lovaikat csak a díjnyerésre, hanem a vasárnap is, számban lovaiknak gazdaságos ár, csak így valószínűleg meg majd a tisztességgel egyet faradoznak: *Muraszombatiak a vidékének lovasárat teremteni.*

A díjazás végzetével a bizottság úgy Muraszombati intelligens tagjai közül többen társas ebédre gyűltek egybe a Most-féle vendéglőben. Az első előbeszédőt Szapáry Pál gróf ő mőtőssága mondta, ki felülkelt szép szavakkal emlékeztet meg Bathányi Zsigmond gróf ő mőtősságáról, mint a muraszombati gazdasági főkégyelet megteremtőjéről és elítélt lelőkörl. — Ezen ünneplős felköszöntő elhangzása után egymást követek a jó kívánások. Gróda és nem gazla együttesen elvették a nap örömeit.

Ezzel leszámoltam a második lovasár lefolyásáról, de mielőtt soromat zárnam, nem mulasztom el felhívni az intéző körök figyelmébe és fehybatalmát és kérlő öket, hogy ne mulasztanak el minden kitelhetőt megtenni a jövőben megtartandó lovasárók érdekében; mert annak közgazdasági szempontból fontos szerepe van a vidéken.

A muraszombati gazdasági főkégyelet megmutatta ezen díjazással, hogy programját minden ténnyel bevalta, de egyuttal bemutatja, hogy az ő érdekében a gazdaságosság érdekében ugyanaz; azért nem mulasztom el felhívni a gazdaságosságát az egytelbe való tömeges belépésre, hisz saját érdekét szolgálja az, ki a gazdasági egytel tagjává lesz. Türelméssel és türelméssel egytelit oly szemléni és anyagi erőt gyűjtésnek, melylyel a most már biztosított lovasár szatendőre meg nagyobb sikert érhetne el. REFERENCENS.

Az almabor megadóztatása.

— Vasv. után. —

Az osztrák és stájer határszéleken lakó polgártáraknak számos, nagyon is alapos oka van a panaszra.

E panaszok egyikéről akarunk ezúttal röviden megemlíteni a rámutatni arra a számos körülményre, hogy ilyen igazságtalan intézkedések mennyire alkalmatlanok arra, hogy az idegenajku s különben is a határszéli lakosságot a magyar államellenek megnyerjék, jobban mondva: a magyar haza iránt mindig tanúsított ragaszkodásukban megtartsák.

Az a panasz, melyet fölvetendők vagyunk, az almabor-kérdéssel függ össze.

Ismertes dolog, hogy vármegyénk határszéli vidékén s kivált a Lipinc-völgyben s Felső-Ljvó egész környékén a lakosság nagyban őrzi az almabortermelést, ép úgy, miként a szomszédos stájer községek lakossága.

A magyar határon belül, magyar állampolgárok által produkált s önmaguk által elfogyasztott almabor hektoliterje után 3 ft 20 kr. foggyasztási adót kell fizetni, míg az almabor egész értéke hektoliterenkint nem több 1 ft 60 krnél, melytől azon a szomszédos stájer községekben bárunk vásárolhat, miután az almabor Ausztriában tíneven foggyasztási adóval terhelve.

Elképzeltető most már, hogy midőn a határszéli lakosságnak kell tapasztalnia, hogy tulajdon produktuma 1 ft 60 krral kevesebbet ér a semminél, miután csak akkor élvezheti, ha az almabor teljes értékén felül még 1 ft 60 krt

fizet az államnak, míg osztrák szomszédjai e halatlant terheltől teljesen mentesek: akkor nem igen fogja magát törni amaz előnyökért, amelyek magyar állampolgárságával kapcsolatosak.

A magyar pénzügyi gazdálkodás sok téren kimeríti az adózó közönséget, létezik számtalan nemo- a finansziális zaklatásoknak s tömérédek a méltatlanság, de ezeknek sorában egyik sem annyira odiosus, mint az a példátlan eset, midőn a termelőt saját produktuma után annak teljes értékéig adóztatja meg az állam.

Ez pedig történik azon a vidéken, hol terjeszténi igyekszünk a magyar nyelvet, ahol fölul akarjuk a tényleg meglévő magyar hazafiságot.

Példát állított szegény határszéli németjeinknek, hogy mennyivel jobb dolguk van odát az osztrák p. u. törvények uralma alatt, hol megvárják a adózás nélkül a tulajdon slaborat, a hol oleosabb a cukor, oleosabb a sör és sok más egyéb.

Allió község e türelhetlen helyzet orvoslása érdekében küldöttséggel járult a földmívelési miniszter elé, aki megígérte erélyes támogatását.

Mi a D. K. E. figyelmébe ajánljuk s srijnos viszonyok tanulmányozását, melyek semmikép se járulnak hozzá, hogy a magyar nyelv és magyar szellem nagyobb haladást tegyen a határszélek lakossága közt!

N. GY.

Hirek és különfélek.

— **A muraszombati gazdasági főkégyelet** védnöksége alatt folyó évi augusztus 29-én Bódó-hegyen megtartott szarvasmarhakiállítás megnyugvató bizonyosságát szolgáltatja annak, hogy az egyesület által a közigazgatási hatóság támogatása mellett évekel előbb kezdeményezett és fardhatatlanul terjesztett fajnemítés ma már oly eredményekben nyilvánul, hogy a hegységi marha szépsége és erőteljesége majdnem a rósa vidékével vetekedik. — A felajuttott anyag a bíráló-bizottságot általában meglepte. — Felajuttatott 120 darab, díjakat nyertek és pedig a *bikék* díjat a következő birtokok általai: Sparas István Zoltánháza I. díj 20 koronát, Szvetzecz János Haloms II. díj 15 koronát, Gombocz Mátyas Sechenyfalva III. díj 10 koronát, Kalics János Bazahely IV. díj 5 koronát. — A *tehénok* díjat a következő birtokok általai nyerték el: Bakó János Súrúháza I. díj 20 koronát, Ziskó György Bódóhegy II. díj 15 koronát, Barbars Mátyas Vasnyres III. díj 10 koronát, Jaak Károly Sechenyfalva IV. díj 5 koronát, Kovács Mihály Felső-Lendva V. díj 5 koronát, Vögrincses József Vaskorpád VI. díj 5 koronát, Fuszár János Sechenyfalva VII. díj 5 koronát, Dervarits Iván Törökta VIII. díj 5 koronát. — Az *üszök* díjat a következő birtokok általai nyerték el: Hodoscek Mátyas Zoltánháza I. díj 20 koronát, Legény Miklós Tölgyes II. díj 15 koronát, Szinicz Lajos Bódóhegy III-ik díj 20 koronát, Pável Ferenc Pálmata IV. díj 5 koronát, Novák János Vaslak V. díj 5 koronát.

— *Tyuljakokkal* az alábbiak nyertek díjakat: Trautmann Jakab Felső-Lendva I. díj 10 koronát, Sterczin Balázs Felső-Lendva II. díj 5 koronát, Kovács Mihály Felső-Lendva III. díj 5 koronát. — *Kacsákért*: Barbars Iván Vasnyres első díj 5 koronát. — A kiállítás a bódóhegyi vendéglőben megtartott társas ebéd követte, a melynek központja és minden oldalról ünnepléje természetesen az egyesület lelkes élnöke gróf Bathányi Zsigmond ő mőtőssága volt, kinek a gazdasági élet minden ágára kiterjedő figyelmé a kiállítás létrehozta és a kinek egyedül köszönhető, hogy a gazdasági egyesület ma is azaz az életképességgel működik és terjeszkedik, mint egy évvel ezelőttől előbb, amidőn azt a sokak részéről csak szalmatörök bizonyult lelkesedése megalkotta.

— **Küzeves.** A magyar kir. vallas és közoktatásügyi minster Tökösly Laballa okl. kisdédővőnt a bartoézi kisdédővődohöz küzeves.

— **Közönl.** A muraszombati-jarasi áll. tanítótestület kebleben alakult Magyarorszt és közevölődszt szakosztályt részere adományoztak: Karczag Ida Haloms 1 ft. Breit Srolta Birkócz 1 ft. Gondos Mark Muraszombati 1 ft. Fogadják a szakosztályt halas közönlöset.

Muraszombati, 1894. augusztus 25.

Tukacs R. István, élnök.

— **A lötsági evang. esperesség** egy igen lidős intézkedésére van alkalomuk megmulasztani, mely szerint legutóbbi gyűlésen elhatározták, hogy a jarásban levő községi és áll. iskoláiban a vallas-otlást egy lozgi biztosítást, hogy Muraszombati egy vandortelkesi állomást rendez.

— **A megyei telefon ügye.** Emiliteltük lapunkban, hogy a törvényhatóság tavaszszelő-házózat kiépítésére Vasvármegye törvényhatósága által megszavazott 20,000 forintnak az utalápból leendő feladását a kereskedelmi miniszter jóváhagyta. A tervezet szerint Szombathelyről 7 fónvonal indul ki, melyek közül kienveljük a bennünket érdeklő vonalait: Szombathely—Kis-Ujnyom—Ezer-Ródöz—Körömbend—Csákány—Iványez—Óri-Szék—Pázer—Muraszombati—Ferenccfalva—V. Hadigát—Felső-Lendva. Elővezet: I. Csákány—Ritót—St. Góthárd—Gyanafalva. II. Szent-Góthárd—Riba-Keresztur. A vármegyei telefonhálózatnak

ügye egyelőre most ott áll, hogy Kőszegen, Vasvárott, Körömbend, Felső-Eőrt és Német-Ujvárot a magánelőfizetők minimális száma jelentkeztet, míg Szent-Góthárdon, Sárvárott, Kis-Czellben és Muraszombati magánelőfizetők a kellő számban nem jeleztek. — Ezenélfogva a kérdés valószínűleg úgy nyer megoldást, hogy az előbb jelzett városokban közhasználatu, az utóbbiakban csupan hivatalos használatu szánt állomások létesítetnek. — Az eddigi megállapodások szerint a hivatalos állomások a postahivatalokban fogynának felállítani.

— **Beiratások.** A muraszombati áll. el. népiskolában az 1894-95. tanévi beiratások a folyó szeptember 1-től 9-ig fogtak a mindennapi, ismétlő- és iparos-tanoncok részére megtartatni. Felkértek a nt. szülők és mesterek, hogy tankelesekkel a főt kitűzött napokon, a tandíj előleges lefizetése, illetve a mindennapi és ismétlő tanulók szegénységi bizonyítvány mellett, beiratni sziveskedjenek. — *Az igazgatósg.*

— **Hírek Zalaából.** Dr. Wassits Gyula ország. képviselő beszámolóját szept. 8. és 9-én fogly tartani Csáktornáyn és Parlakon. — *A zalamegyei áll. tanító-testület* idei kögyűlésén ünneplte meg dr. Ruzsicska Kálmán kir. tanfelügyelő működésének 20 éves jubileumát; ugyanakkor Svastics Band főispánt az egyesület dísztagjává választották. — *Nagy-Kanisván* és Zala-Egerszegen elmebetegek részére fiók-kórházat rendeznek be. — *Keszthely* város jóvá évi költségvetése szerint a bevétel 35,070 ft, a kiadás 48,477 ft, a hiányt 48 százalékos közs. pótdójból fedezik.

— **Helyreigazítás.** Tak. szerkesztő úr! Becsés lapja 35. számban „Lével a szerkesztőhöz” című cikkben tévesen az van írva, hogy a Gróf Szapáry Géza ur ő mőtőssága által kitűzött jutalmat Sárúta-Pálmata nyertek volna meg. Miután ezen közlemény téves, kérem helyreigazítástól kézől, hogy az első díjat tényleg a battányi és pálmatai túzóltók nyerték meg. Tisztelettel!

Horváth Lajos, főpáncsnok.

— **Tűz, lopás.** Miacsics Józsefnek kislalusi lakos pénzcséje m. hó 24-ére virradóra megégett; elégett benne 25 m. szalma, a kar 200 ft, biztosítva nem volt. Szándékosan lett meggyújtva.

— A tödségi felső-mulárnak kilencz lidjat valamint nynevez gromru mint vasárnap a kora reggeli órákban magval „hivta.”

— **Tanítóok gyűlése.** A Csáktornáyn m. hó 23-án tartott tanítói jarkörűli files majdnem közönlőlagosan dr. Ruzsicska Kálmán kir. tanácsos Zala vármegye tanfelügyelőnek ünneplése volt. A gyűlés a tanítóképződe tornateremben tartatott, mely egészen meglelt ünneplő közönlőség. A vendégek sorában ott volt Svatits Band főispán, Balaton József apát, a közigazgatási bizottság küldöttsége és számos megyei és városi notabíliás.

A gyűlést Udvardy Ignacz zala-egerszegi polg. isk. igazgató nyitotta meg, kit Biro Imre udítványára a kögyűlés nagy lelkesedéssel tiszteletbeli fogadást adott. Eután lelkes szavakkal köszöntötte az elnök a tanfelügyelőt, Utána Balaton József apát és Svatits Jenő udvözölték a jubláus. Margitai József alkalmi beszéde által lepleztette le a tanfelügyelő arcoképa, lelkes éljenek kíséretében. Eután Hoffmann Lőrincz tárcakiszvati tanító, Körömbend Pál langvizi tanító alkalmi közleményét savarta el.

— **Meghívó.** A márkushazi önk. túzóltó-egylet 1894. évi szeptember hó 8-án Nemesden a „Hidvég” nevű Kázmits István-fele mulató zoldkertben és helyiségekben zárkörű táncmulatások rendez. — Belepti díj szemelyenkint 30 kr., családijegy 50 kr. Kezdeté delután 3 órakor. Túzóltó-jelvényen ellátott egyének a felét fizetik. A tiszta jövedelem túzóltó szerek beszerzésére fog fordítani és miután egyesületünk a legfőbb körös és anyagiilag legszegényebbek, keretük a n. é. közönség támogatása. — A nemesszívű felülhizetéses adakozások köszönettel fogadtatnak és hirtalpig nyugáztatnak. Jó etelek- és taioirók, úgy a talp alá való Horváth Sándor muraszombati jó magyar zeneakörrel gondoskodja lelt.

— **Budapest emelkedése.** Hogy mily rohamosan fejlődik a fővárosunk, igazolja azon izólampl., chemikák., fizikák., sebezeti és bakteriológiai ivég-műszer-gyár is, mely a Seregi, Pechuti és tőrsé egyk tulajdonában Kimesy-utca 10. sz. alatt hozott fömbbe. Ezen gyárban az ivégműszer oly sok remke készítették, hogy ahhoz hasonló gyártmányt a külföldön is alig találunk. Az ivég-díszművek, karacsonyfák-díszek és művirágok készítése oly műveléselt lesz itt tökéletesítve, hogy az öbbl nemcsak a bőszi és lombár, hanem már a budapesti ezredéves kiállításra is rohamosan érkeznek a magndrelesek. A napokban a kereskedelmi miniszter több szakbiztos kíséretében meglátogatta a gyárat s a tapasztalat felett legnagyobb megelégedésűek adótt kifogásait. Mint budapest egyik érdekes látványosság, — birki által megtekinthető.

— **Nyári táncmulatás Batyándon.** A battányi önk. túzóltó-egylet által í. évi augusztus hó 19-én rendezett nyári táncmulatás folyton szakadó eső miatt még elhagyód módon jól sikerült. Bevétel volt belépti díjakban 33 ft

30 kr., felülhitelekben 31 forint 15 kr. Kiadás 51 frt 68 kr. levonással maradt tiszta jövedelem 12 frt 77 kr. Részlet vettek a mulatságon a mártonhelyi, márkusházi és vaspolányi önk. tüzoltók testületéig, a hölgyek közül: Czifpóth Rezsóné, Kuzma Istvánné, Hima Sándorné, Sável Jánosné, Csuplovits Ferencné, Pammer Rezsóné, Hoffman Ferencné, Kovács Ferencné, Stern Gyuláné, Fliszar Mihályné, Luthár Györgyné, Takács Istvánné, Kúhar Ferencné, Skrilcz Miklósné és Kúhar Ivánné urhölgy. Kisasszonyok közül: Sável Irma és Paulina, Fliszar Sarolta és Luthár N. kisasszony. — Felülhitelek: új. Vogler József, Pinter Géza, Krausz Sándor (Budapest) 2—2 frt, Skrabán Iván 1 frt 50 kr., Heimer László, Stern Károly (Márburg), Siftár István, Doma Ferenc, Podlászky Ferenc (Klosterneuburg), Pammer Géza, Andriacs József 1—1 frt, Hima Sándor, Korcsyur Kálmán, Skrabán Ferenc, Kuzmits István 70—70 kr., Küllies István 60 kr., Vrataries Ferenc, Hoffman Ferencné, Sável Iván, Mór Antal, Vrataries Iván, Tüzoltó-egylet Martonhely, Nemes Ferenc, Czifpóth Rezsó, Radó Ferenc, Stern Gyula, Császler Antal 50—60 kr., Stern Zsigmond, Fliszar Mihályné 40—40 kr., Tüzoltó-egylet Vaspolány 35 frt, Podlászky Ferenc, Fábry Pál, Kereszmar Ernő, Pammer Rezsó, Kúhar István, Tüzoltó-egylet Márkusháza, Ung-dús János, Kúhar Ferenc 30—30 kr., Kúhar Ferenc, Sós Lajos, Horváth Mátyás, Kereszmar Miklós, Horváth János, Koczeán János, Katona István, Benkó József, Persa József, Pintarics Iván, H-uberger Simon, Kúhar István, Frankó Miklós, Pavlits Iván, Szever Mátyás, Kúhar Iván 20—20 kr., Kolossa Iván, Kovács Ferencné, Kúhar János, Csuplovits Ferencné, Kolossa Ferenc, Siftár István, Árkay Balázs, Tomlin István, Domján István, Pajcsics József 10—10 kr. — Fogadják a nemessivri felülhitelek és kedves vendégeink, kik a mulatság fányét emelték, az egytel hála köszönetét.

— **Kolerajárvány** idején igen előnyös, ha mindenki utbaigazítást szerez magának a kolera nyitóláról, annak elnyomásáról és a törvényes szabályrendeletekről; ebből megnyugtat merít, hogy létezik övszer a kolera elleni és hogy egy bizonyos mértékig minden egyes ember maga is képes okos magatartás mellett megbetegedéstől óvakodni. Legelő sorban öriekedjék emésztési akadályoktól és főleg hasmenéstől. Az egészséges emésztést biztosíthatjuk magunknak mértékletes ételműveléssel, nehezű emésztéstől ételkülönítéssel és más az emésztésre káros hatással levő légyezkedik alól, továbbá ha gyomormeghűléstől óriekedjünk. — Az egészséges megemésztést az ismert Brady C.-fele Máriaezelli gyomorcsoppek — melyek a gyomorra ingerlekeny és erősítő hatással vannak — nagyban elősegítik. — A Máriaezelli gyomorcsoppek emésztési nehézségek és szorulásoknál mindig jónak bizonyultak és rögtön megbetegedésekkel sok év óta a családok legkedveltebb háziszere közé soroltak. — Kapható a gyógyszerterekben, patékekben (ezek a Brady C. aláírásával kell, hogy ellátva legyenek) levezetési utással 40 kr. és 70 krtól.

— **Szigoru igazságszolgáltatás.** N.w. Yorkból jelentik m. hó 14-keről: Ohionban nemrég elfolytigliani feyghazra itelek egy embert, mert három tyukot lopott. Az allam polgari ugyanis az erősen burjánzó büntetvény ellen nem védekezhetek máséint, mint hogy törvényi hoztak, mely szerint minden gonosztevőt, ha harmadszor kerül a feygházba, többé onét ki se bocsátják. Az illető első büntetése rablátsmáadás volt, a második orgazdaság, a harmadik tyuklopás.

— **Kisérlet a padláson.** Egy németországi kis városban történt. Egy hivatalnok családjával aludni tért. Éjfél fele különös zaj zavarta meg álmatk, mely olyformán hangzott, mintha a felettük levő szobában valaki egy hegyert ide-oda görgetne. Minthogy a furcsa zaj folytán megújult, a háziur fiával fölment az emeleten levő ebédlöbe, a honnan a zaj hallatszott. A lépcsőn meghallották a görgetést, de a szobába erre, semmi különöset nem találtak. Alig érte le ismét a szobába, a zaj megújult. A házigazdája, a ki szentelt meg volt gyözdve róla, hogy valami kísérlet okozkodik tenn, felverte az egész hazát és nemokára neccszóban mentek fel az emeletre. Felkatták az egész lakást és végre egy boros üveget találtak a padlón, a melyben eger volt. A háziaszony zold borot tett az üvegbe, a nyulának állat bebujt az üvegbe és ott addig falatozott, míg az oldala megdagadt és nem tudott többé kibújni az üvegből. Az eger kibujott nem találva, ide-oda ugrált az üvegben, a mi által a palack hengermdra gördült és az okozta azt a különös zajt, mely a ház lakóit olyan nagy izgatottságban tartotta.

Vegyes rövid hírek.

A **mezőbő!** Vasárnappal leírását az „Osztrak-Magyar-Monarchia” című nagy munka számára m. het folyamán küldte el Balogh Gyula vármegyének főlevéltárosa a kiváló író, ki azal a lelkesedéssel és igaz hivataltagsággal írta meg ismertetését, mely vármegyének múltjáról szóló összes tanulmányait jellemzi — A **vörheny** Kolon-

ezen folyton terjed. Újabb és újabb meglepések fordulnak elő. Az övő szabályok a legpontosabban betartattak. — **Leánfalva** is alakult tüzoltó-egylet. — **Magyar Genesen** körjegyzővé Kolossa Ferenc felső-lelendai lakos lett megválasztva. — **Bezerédj Adorján** földbírtokos folyamodott, hogy a szombathelyi-rumi vasúti állomás-hoz **Zsenyéről** ipar-vágányt rakkasson a leg. — A **miniszternek** „Mayer E. fia” gazdasági géppár vas- és fémöntőde célegnek Szombathelyen, Magyarország külön cémerének használhatását az 1893. évi XVIII. t. ez. alapján megengedték.

A **házából!** A villamos munkagép-kiallított, melyet a városi igazgatóság iparcsarnokában a kereskedelmi muzeum rendezett, vasárnap este bezárták. A kiállítás harmadik hónap alatt összesen 282 ezer 743-an látogattak. Még vasárnap reggel 50 zág-ralmi munkás érkezett a kiállítás látogatására. — **Zala-Egyszer** városának az újabb 200,000 frtos kölcsönt, mialatt ennek adóssága körülbelül egy millió forintra emelkedett volna. A magyar jelzolg és hitelbank megtagadta, azzal indokolván ezt, hogy a város nem bírja meg az újabb kölcsön által reaharmló terheket. — **Ujpesten** „Ujpesti Közlöny” ez. alatt társadalmi, egyesületi és szepirodalmi határol indul meg október 1-én. Főszerkesztője Metáforády Imre, lapunk munkatársa, fele szerkesztője Tanács Dózsa. — **Győrött** a hó 21-én halt meg úr. Molnár József né. Szilágyi Anna, a ki férjának öltözve, mint hóvédő, végkioldódte a szabadságharcot. Fölvitte egágesen az örmesterre s számos itközbenen vitézli küzdött. Az egyik csatában megsebesült s akkor kitűndött, hogy né. Múntán felgyögyült, feleségül vette a hadnagyra.

A **külföldről.** **Siegl Gyula** bécsi bér- és cserző-üzem-kereskedő fizetésképtelenné lett s megszökött. Üzletet csak néhány év előtt nyitotta meg s a passzívák mégis mintegy 300 000 frtra rúgnak. Siegl már régebben fizetésképtelen volt és csak hamisított váltókkal tudta üzletét eddig fűntartani. A forgalomban levő hamis váltók összege körülbelül 100 000 frt. A bukásban főleg bécsi és triest-i, de részben budapesti czégek is vannak érdekelve.

Irodalom.

— **Ezer év meseköltése.** A Magyar mese- és Mondavilág-ból, B-nedek Elek a nagy-szabású meg-szállalalából a 10. füzetben véget ér az öt kötetre tervezett mű első kötete s az most már külföld is kapható díszes kötésben 3 frttel. Ebből az alkalomból a kultuszminiszterium, mely maga is 200 példányt vett meg az iskolai és vágen való kiosztás végett, megleg hangja és rendkívül elismerő rendeletben ajánlja B-nedek könyvet a népoktatási intézeteknek megszerzésre végett. Érdekesnek találjuk a miniszteri ajánlatot szó szerint közölni, mert ebből is látható, hogy B-nedek könyve mily ozzatlan elismerésre talál, s ugy nemzeti, mint pedagógiai szempontból mily nagy fontossága. A május 29-én, s még Csáky gróf által aláírt rendelet így szól: Az Atheneum irodalmi és nyomdai részvénytársaság kiadásában legközelebb egy díszes kiáltás a könyv j lent meg, a melynek teljes címe a következő: „Magyar mese a mondavilág. Ezer év meseköltése. Másik B-nedek kötet. Széchy Gyula szerkesztésével.” Első kötetet képezi ez a könyv amely az intézet tervezett nagy mekönyvnek, melyben a magyar nyelv és az ezer éves ünnepeknek alkalmasabb B-nedek Elek, az ismert meséi írja meg népies irodalmi nyelven mindazokat a meséket, mondákat és regeket, a melyeket a magyar nép költői talstestge meg-érnek lefogt isá alatt teremtettk. A könyv megszer-

nál különös gond van fordítva arra, hogy azt aggodalom nélkül lehessen adni a gyermek-közfűszg kezébe is, s így az egész mű nem csak irodalom-történeti, hanem pedagógiai szempontból is igen becsesnek ígérkezik. Mindazon jeles tulajdonságainál fogva a sor alatti művet — melynek ára körülbelül 25 krtól, a mely azonban két-tenként megjelöl 25 krtól fizetekben is megszerzhető — az összes népoktatási intézetek (tanító-, tanítóné-kezők, felsőbb leányiskolák, polgári, felső, nép-és kereskedelmi, ugyszintén az elemi iskolák) tanulóinak, tanítelőinek és könyvtárainak, valamint a népoknyvtáraknak beszerzésre végett ajánlom ajánlom. Erről a kir. tanfelügyelőséget további megjelölő eljárás végett értesítem. Bpest, 1894. május 29-én. Gr. Csáky. Mi a magunk részéről csak örülünk, hogy a legilletesebb helyen így érdeletes értéket tanúsítanak a szó igaz értelmében nemzeti szemlélt művek iránt s ismételnem nem ajánlhatjuk eléggé a szülőknek és tanítóknak, hogy a nagybecsű könyv megszerzését el ne mulasszák.

A nap és éj hossza.

Szept.	A nap		A hold	
	kel	nyug	kel	nyug
2.	5:58	6:32	1:35	4:28
3.	5:59	6:30	regg.	5:10
4.	5:59	6:29	0:38	5:46
5.	5:51	6:28	2:29	6:11
6.	5:52	6:26	4:0	6:13
7.	5:53	6:24	5:28	6:50
8.	5:55	6:22	6:52	7:6

Piaci árak:

Buza	— 6 50	6 80
Árpa	— 5 50	5 80
Rozs	5 10	5 20
Zab	— 5 85	6 25
Hétfajta	6.—	— 6 20
Leunmag	10.—	— 10
Kukorica	—	5 50
Köles	—	5.—

Budapesti gabonaárak.

Buza	métermázsánként	6 60	frttól	6 85	forintig
Rozs	„	5.—	„	5 05	„
Árpa	„	5 30	„	5 60	„
Zab	„	5 80	„	6 15	„
Tengeri	„	0.—	„	0.—	„
Köles	„	0.—	„	0.—	„

Nyitlter.

E rovat alatt közöltétek nem felolós a szark.

Henneberg G. (es. kir. udvari szállító) selengyára Zúriebben, privat megrendelések lakására közvetlenül szállit: fekete, fehér és szines selemyszöveteket, metereknél 45 krtól 11 frt 65 krtig postaber és vámmetszetű sima, csikos, kockázott s mintázottak, damasztos stb. (mintegy 24) különböző minőség és 2000 különböző szín s anyagú szövet. Munkák postafordítva küldenek. Százéba címzett levelekre 10 krtól levelezőlápokra 5 krtól belyg ragasztandó. 1

HIRDETÉSEK.

Jó házból való
iskolás-fiúk vagy leányok
teljes ellátásra felvétetnek
Sinkovich Dezső
kereskedőnél, Regedében.

Főraktár: Budapest, 1894. augusztus 1-től saját házában VI., Váci-körút 57^a sz.

KÜHNE EDE

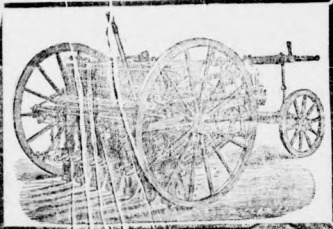
gazdasági gépgyár Mosonban, (alakult 1856-ban)

ajánlja általánosan kedvelt, egyszerűségében felülmúlhatlan s több mint 14,000 példányban elterjedt

HUNGARIA DRILL és JUBILEUM DRILL

sorvetőgépeit leszállított árakon.

Hegyes, hullámos területre „MOSONI DRILL” legújabb, legegyszerűbb sorvetőt.
Sack-féle ekek, két és többvasú ekek. Laacke-féle szántóföldboronák 12-fele nagyságban.
Laacke-féle kedvelt rétboronák. Rostak, Konkolyozók. Kiténő szelőlő magtár-rosta (33 frt), meglepő

munkaképesség.
VENTZKY-féle FÜLLESTÖK.
Szecska-és repavágók stb.
Arjegyékek bérmentve.
Főraktár: **BUDAPEST, 1894. augusztus 1-től saját házában VI., Váci-körút 57^a sz.**